

Utlåtande 2003:86 RVII (Dnr 327-1776/2002)

Internationellt äldreboende med dagcenter m.m.

Motion av Paul Lappalainen (mp) (2002:33)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur man kan lyfta mångfaldsfrågorna i rekryteringsprocessen av nya medarbetare.
2. Motion 2002:33 av Paul Lappalainen (mp) anses besvarad med vad som anförs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Motionens innehåll

Paul Lappalainen (mp) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kommunfullmäktige beslutar om att inrätta ett internationellt äldreboende, *bilaga 2*. Motionären konstaterar att det görs särskilda satsningar för vissa större språkgrupper men anser att det kan finnas behov av ett äldreboende med tydlig internationell karaktär. Denna typ av boende skulle vända sig till grupper som antingen är för små för att bilda en egen enhet eller till grupper som efterfrågar en internationell profil.

Motionären anser också att på ett sådant boende bör personalen ha en bred språk- och kulturkompetens. Detta för att bättre förstå och därmed kunna hjälpa äldre med invandrabakgrund. Skribenten anser att språk- och kulturkompetens bör föras in som merit i stadens personalpolicy.

Remisser

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, Vantörs stadsdelsnämnd och Bromma stadsdelsnämnd. Äldreomsorgsberedningen och kommunstyrelsens pensionärsråd har yttrat sig över stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret har i olika sammanhang kontakter med olika invandrargrupper. Frågan om ett generellt internationellt äldreboende har ännu aldrig kommit upp i dessa kontakter. Stadsledningskontoret menar att en stor stad som Stockholm inte kan ge alltför preciserade direktiv på vilka meriter som skall gälla vid rekrytering av medarbetare. De enskilda utförarna, privata eller kommunala, skall själva ta fram de krav som passar just deras verksamhet. Stadsledningskontoret anser att staden svårligen kan ha en generell policy att språk- och kulturkompetens skall vara en merit, eftersom det inte är nödvändigt för alla tjänster i staden.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd instämmer i huvudsak med motionens intentioner. Nämnden anser att det är av största vikt att framtida äldreboenden skapas utifrån ett mångkulturellt perspektiv och att verksamheten kommer att variera utifrån befintligt behov. Med hela staden som underlag finns på sikt troligen behov av äldreboende med ett internationellt fokus.

Vantörs stadsdelsnämnd anser att det är svårt att bedöma om det kommer att finnas en efterfrågan på den här formen av äldreboende framöver. De brukare med etnisk bakgrund som tar emot insatser från äldreomsorgen i Vantör är en förhållandevis liten grupp. I de flesta fall har det hittills inte funnits önskemål om att bo på ett äldreboende trots att behoven förelegat. De flesta har uttryckt önskemål om att få bo nära sina anhöriga och har inte visat något intresse för att bo tillsammans med andra etniska grupper. Nämnden ställer sig positiv till förslaget om att språkkompetens och kulturkompetens ska införas i stadens personalpolicy som en merit.

Bromma stadsdelsnämnd menar att äldreboenden i Stockholm genom en naturlig utveckling kommer att få karaktär av internationellt äldreboende, utan att man särskilt inrättar sådana boenden.

Äldreomsorgsberedningen anser att det är av avgörande betydelse hur det totala utbudet av boendeanternativ ser ut för att det ska vara möjligt att uppnå verklig valfrihet för den enskilde. Om stadens anställda i högre grad avspeglar befolkningens sammansättning finns större möjlighet att framöver tillmötesgå enskilda individers önskemål utifrån behov och personliga önskemål. Det är viktigt att den språk- och kulturkompetens som finns hos personalen så långt möjligt matchas mot de behov och önskemål som finns hos stadens äldre.

Äldreomsorgsberedningen tar också upp att i integrationsprogrammet står att kunskaper på modersmålsnivå i ett andraspråk ska ses som en merit. Det är dock viktigt att språkkompetens och kulturkompetens generellt betraktas som en merit och att detta blir tydligt i stadens personalpolicy.

Kommunstyrelsens pensionärsråd tillstyrker stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Mina synpunkter

Stockholm är en alltmer internationell stad. Det ökade inslaget av äldre invandrare medför att den äldreomsorg staden finansierar kommer att förändras och internationaliseras. Det behöver finnas äldreboenden med olika inriktning som svarar mot de äldres behov och önskemål.

Äldreboenden med inriktning på olika språkgrupper kan behövas för de äldre som kommit till Sverige sent i livet och inte har kunnat tillägna sig språket och för de som p.g.a. sjukdom förlorat det svenska språket och endast kan kommunicera på sitt modersmål. På samma sätt är det angeläget för äldre med svenskt ursprung att vårdpersonalen har god kunskap om den svenska kulturen och det svenska språket.

I stadens äldreomsorgsplan betonas att staden på olika sätt skall stimulera en utveckling av vård och omsorg för personer med utländskt ursprung. Staden betonar att det skall finnas möjlighet för äldre invandrare att få insatser utförda av personer som har samma språk och kultur som de. Det finns för närvarande en del boenden med olika kulturella och språkliga profiler i staden. Det finns bl.a. ett iranskt äldreboende och även en väl fungerande dagverksamhet för iranier. Finskt Äldrecentrum bedriver äldreboende med demensinriktning och dagverksamhet för dementa och Finskt Seniorboende, som i maj startade ett äldreboende med både permanent- och korttidsboende med inriktning på i första hand finskspråkiga äldre med demenssjukdom eller demensliknande beteende. I Johanneshov finns Judiska sjukhemmet och Judiska föreningens servicehus. I Hammarby finns Judiska församlingens dagvård. Även de turkiska, estniska, lettiska och ungerska grupperna har visat intresse för egna äldreboenden.

Stadsledningskontoret har i olika sammanhang kontakter med olika invandrargrupper. Frågan om ett generellt internationellt äldreboende har ännu aldrig kommit upp i dessa kontakter. Om behovet uppstår bör staden överväga att inrätta ett sådant äldreboende. Servicehus i invandrartäta områden har blandad befolkning. På dessa enheter arbetar en stor andel personal med invandrarbakgrund. Dessa servicehus är idag på många sätt ett internationellt äldreboende och i takt med att antalet äldre personer med invandrarbakgrund

de och i takt med att antalet äldre personer med invandrarbakgrund ökar kommer de att mer och mer påminna om den tanke som motionären har med sin motion.

Om stadens anställda i högre utsträckning avspeglar befolkningens sammansättning finns det större möjlighet att framöver tillmötesgå enskilda individers önskemål om personal som behärskar det egna modersmålet. När det är några få äldre med utländsk bakgrund i en viss språkgrupp kan det vara omöjligt att inrätta en hel avdelning för dessa. Målsättningen måste dock vara att samordna så att äldre med samma språk bor på samma avdelning. För att göra det möjligt, krävs det ett samarbete mellan stadsdelarna. Det är mycket viktigt med tillgång till personal med rätt språkkompetens eller annars att tolkhjälp kan erbjudas. För äldre som tillhör en större språkgrupp är det möjligt att inrätta en avdelning inom ett servicehus eller äldreboende för dessa. De inhemska minoriteterna finska, judiska, romer och samer har i detta sammanhang speciella rättigheter. Det är viktigt att den språk- och kulturkompetens som finns hos personalen så långt det är möjligt matchas mot de behov och önskemål som finns hos stadens äldre.

I det integrationsprogram som antogs av kommunfullmäktige 1997 fastslogs att kunskaper på modersmålsnivå i ett andra-språk ska ses som en merit. Det är dock viktigt att även kulturkompetens mer generellt betraktas som en merit. Riktlinjerna för stadens mångfaldsplaner kommer inom kort att moderniseras. Jag anser att de nya riktlinjerna måste formulera som en grundläggande målsättning att andelen anställda med annan etnisk bakgrund i Stockholms stad på alla nivåer skall avspegla befolkningens sammansättning. Samtliga förvaltningar och bolag har sedan tidigare i uppdrag att upprätta mångfaldsplaner avseende sin personalpolitik.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin, Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma med förslag på omsorgspeng för boendeformerna inom äldreomsorgen.
2. Motion 2002:33 av Paul Lappalainen (mp) anses besvarad med vad som här anförs.

Det behövs en valfrihetsrevolution inom äldreomsorgen. Äldre människor ska ha rätt att forma sin vardag själva. Därför måste det finnas äldreboende och hemtjänst med olika profil och inriktning t ex med olika språklig och religiös inriktning. De avtal som under föregående mandatperiod tecknades med olika privata äldreboenden bidrog till att öka mångfalden. Nästa steg är att ge äldre människor rätten att välja vilket äldreboende de önskar flytta till.

Under förra mandatperioden införde vi valmöjligheter inom hemtjänsten, inom ledsagarservice och avlösarservice från och med den 1 januari 2002. Trots att kundvalsmodellen inom hemtjänst ännu inte har mer än drygt ett år på nacken har över 26 procent av pensionärerna valt en annan utförare än den offentliga. Omsorgen om äldre och funktionshindrade lämpar sig särskilt väl för ett kundvalssystem. Verksamheter i form av boende och annan omsorg är mindre lämpliga att upphandla med jämna intervaller, eftersom en upphandling med eventuellt byte av huvudman kan leda till osäkerhet och även oro och olust för dem som är beroende av denna omsorg.

Kommunstyrelsen har tidigare utrett kundvalsmodeller för särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade. Vi vill att kommunfullmäktige skall föreläggas särskilt ärende med förslag till införande av kundval inom detta område. Målsättningen på sikt är fritt val av hemtjänst och boende i hela Stockholms län.

Införandet av en äldreomsorgspeng som möjliggör val bland många olika alternativ, såväl kommunala som privata ökar möjligheterna för alla äldre att få sina individuella önskemål uppfyllda rörande bland annat språktillhörighet.

På många av dagens äldreboenden finns en mycket blandad språklig och kulturell bakgrund bland de boende. Som motionären påpekar är det därför av stor vikt att personalens språkliga kompetens och kulturkompetens tillvaratas. Att hitta personal som matchar de boendes krav på språkkunskaper och kulturkompetens är viktigt för såväl äldre invandrare som svenskar.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma med förslag på hur man kan lyfta mångfaldsfrågorna i rekryteringsprocessen av nya medarbetare.
2. Motion 2002:33 av Paul Lappalainen (mp) anses besvarad med vad som anförs i utlåtandet.

Stockholm den 27 augusti 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Margareta Olofsson

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Rolf Könberg* och *Peter Lundén-Welden* (alla m), *Ann-Katrin Åslund* och *Madeleine Sjöstedt* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Paul Lappalainen (mp) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kommunfullmäktige beslutar om att inrätta ett internationellt äldreboende, bilaga 2. Motionären konstaterar att det görs särskilda satsningar för vissa större språkgrupper men anser att det kan finnas behov av ett äldreboende med tydlig internationell karaktär. Denna typ av boende skulle vända sig till grupper som antingen är för små för att bilda en egen enhet eller av grupper som efterfrågar en internationell profil.

Motionären anser också att på ett sådant boende bör personalen ha en bred språk- och kulturkompetens. Detta för att bättre förstå och därmed kunna hjälpa äldre med invandrabakgrund. Skribenten anser att språk- och kulturkompetens bör föras in som merit i stadens personalpolicy.

REMISSER

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, Vantörs stadsdelsnämnd och Bromma stadsdelsnämnd. Äldreomsorgsberedningen och kommunstyrelsens pensionärsråd har yttrat sig över stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande från den 5 september 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets synpunkter

Stadsledningskontoret anser att motionen kan anses besvarad med vad som anförs i detta tjänsteutlåtande.

I Stockholms stad fanns den 31 december 2001 18 354 utrikes födda invånare över 65 år. Av dessa är 1 635 över 80 år. Under kommande 15-årsperiod uppnår ytterligare drygt 26 000 invandrare pensionsåldern.

Stockholm är en alltmer internationell stad. Det ökade inslaget av äldre invandrare medför att den äldreomsorg staden finansierar kommer att förändras och internationaliseras.

Kommunfullmäktige har uppdragit åt kommunstyrelsen att utveckla en valfrihetsmodell även inom särskilda boendeformer för äldre. Därmed kan de äldre själva välja var de vill bo. I en valfrihetsmodell kan en utförare profilera sig med ett internationellt äldreboende utifrån den efterfrågan som finns på sådana boenden. Det har redan idag vuxit fram boenden med olika kulturella och språkliga profiler.

I stadens äldreomsorgsplan betonas att staden på olika sätt skall stimulera en utveckling av vård och omsorg för personer med utländskt ursprung. Staden betonar att det skall finnas möjlighet för äldre invandrare att få insatser utförda av personer som har samma språk och kultur som de. Det har redan vuxit fram boenden med olika kulturella och språkliga profiler. I staden finns idag finskt äldreboende och judiskt äldreboende. I ett av stadens servicehus kommer en avdelning att omstruktureras till iranskt äldreboende. Det finns även exempel på väl fungerande dagverksamhet för iranier. Även de turkiska, estniska, lettiska och ungerska grupperna har visat intresse för egna äldreboenden.

Stadsledningskontoret har i olika sammanhang kontakter med olika invandrargrupper. Frågan om ett generellt internationellt äldreboende har ännu aldrig kommit upp i dessa kontakter. Servicehus i invandratäta områden har blandad befolkning. På dessa enheter arbetar en stor andel personal med invandrarbakgrund. Det gör det lättare för de äldre att välja kontaktperson som har samma kultur. ~~Utslag för 2002~~ konstateras att stadens anställda på olika nivåer i högre grad måste avspejla befolkningens sammansättning. Detta är viktigt för att utveckla kvaliteten i verksamheterna. En större mångfald underlättar målet att ge medborgarna service utifrån deras behov och önskemål. Kulturell mångfald är en styrka och staden ser ett värde i olikheter.

Bland personer med utländsk bakgrund finns en stor kapacitet inom olika områden. Staden måste både som arbetsgivare och servicegivare tillvarata människors olika kompetens och erfarenheter. Staden strävar efter att bli bättre på att sakligt värdera och ta tillvara denna kompetens.

I Stockholms stads integrationsprogram, vilken antogs av kommunfullmäktige i oktober 2001, uttalas att vid rekrytering ska även kunskaper på modersmålsnivå i ett andraspråk ses som en merit. En stor stad som Stockholm kan dock inte ge alltför preciserade direktiv på vilka meriter som skall gälla vid rekrytering av medarbetare. De enskilda utförarna, privata eller kommunala, skall själva ta fram de krav som passar just deras verksamhet. Staden kan svårt ha en generell policy att språk - och kulturkompetens skall vara en merit, eftersom det inte är nödvändigt för alla tjänster i staden.

I det kompetensutvecklingsprojekt som bedrivs inom staden har under år 2002 erbjudits kurser som handlar om att arbetsleda inom en verksamhet med stor mångfald. I dessa kurser berördes bl.a. frågor om rekrytering, hur nå fram med information, vilka förväntningar olika etniska grupper har etc.

Staden har också i uppdrag att driva en verksamhet där man tillsammans med Stockholms läns landsting genom bl.a. validering ger möjlighet för sjuksköterskor med utländsk legitimation att få svensk sådan.

Stadens stöder även anställda med invandrarbakgrund som genom avknoppning vill starta företag inom t.ex. äldreomsorg.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslöt den 24 oktober 2002 att åberopa och överlämna Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande som svar.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 9 oktober 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Några verksamheter idag

Den Estniska föreningen i Sverige har tidigare framfört önskemål om ett boende för dementa och när Stureby sjukhem öppnades 1998 startades en avdelning för estniskttalande boende. Efter hand framkom att det inte fanns någon större efterfrågan på dessa platser och inriktningen ändrades till en traditionell demensavdelning.

Bildning & Vård AB är ett företag. Det är ett mångkulturellt företag som erbjuder hemtjänst till personer med följande modersmål: arabiska, turkiska, persiska, kurdiska, somaliska och finska. Företaget har helt nyligen utökat etableringen att gälla i hela staden.

I Johanneshov finns Judiska sjukhemmet och Judiska föreningens servicehus. I Hammarby finns Judiska församlingens dagvård.

Inom Kista stadsdelsförvaltning förs diskussion om att eventuellt starta ett servicehus som vänder sig till boende från Iran.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i huvudsak med motionens intentioner.

Förvaltningen anser att det är av största vikt att framtida äldreboenden skapas utifrån ett mångkulturellt perspektiv och att verksamheten kommer att variera utifrån befintligt behov. Med hela staden som underlag finns på sikt troligen behov av ett äldreboende med ett internationellt fokus, då äldre personer från bland annat Iran och arabiskttalande länder syns öka som hemhjälpstagare. Anhöriganställningar är ofta förekommande och ett vanligt önskemål från många invandrare från utomnordiska länder. På de äldreboenden som finns i stadsdelen är personal från andra kulturer representerade och så långt det är möjligt ordnas så att personal som talar brukarens språk finns på respektive avdelning.

Vantörs stadsdelsnämnd beslöt den 24 oktober 2002 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av ordförande *Kristina Alvendal m fl* (m), ledamoten *Abit Dundar* (fp) och ledamoten *Henrik Ehrenberg* (kd), *bilaga 1*.

Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 2 oktober 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Stadsdelsförvaltningen konstaterar att de brukare med etnisk bakgrund som tar emot insatser från äldreomsorgen i Vantör är en förhållandevis liten grupp. I de flesta fall har det hittills inte funnits någon önskan från brukarna om att bo på ett äldreboende trots att det funnits behov av detta. I de fall en särskild boendeform varit aktuell så har önskemål om att få bo nära sina anhöriga och inte att blandas med andra etniska grupper övervägt.

Stadsdelsförvaltningen anser att det är svårt att bedöma om det kommer att finnas en efterfrågan på den här formen av äldreboende framöver. Förvaltningen har dock inte upplevt att det finns någon efterfrågan i dagsläget utan erfar att det primära för brukarna har varit att få hemhjälpsinsatserna utförda av sina närstående och inte av förvaltningens personal.

Ansvar för att utreda om det finns behov av ett äldreboende i enlighet med tankarna i motionen bör ligga på stadens äldreberedning som har en översikt över behoven i de olika stadsdelarna. Det är naturligtvis viktigt att de olika etniska gruppernas synpunkter och önskemål beaktas på ett tidigt stadium. Staden har gett en konsult i uppdrag att utreda hur stadens samtliga servicehus ska användas på bästa sätt. Om det finns intresse från de olika invandrargrupperna för ett boende i enlighet med intentionerna i motionen så bör dessa önskemål lämpligen beaktas i samband med den översyn som pågår och som skall vara klar i januari / februari 2003

Inom äldreomsorgen finns idag personal med invandrarbakgrund vilket underlättar mötet med brukare från andra kulturer som valt den kommunala hemtjänsten. Bland de privata utförare som verkar inom stadsdelen finns vissa som specialiserat sig på att arbeta mot personer med olika etnisk tillhörighet. Äldre- och handikappomsorgen gör varje år en inventering av de anställdas språkkunskaper eftersom de kan utgöra en stor tillgång i arbetet med de brukare som har bristande kunskaper i det svenska språket. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att språkkompetens och kulturkompetens ska införas i stadens personalpolicy som en merit.

Bromma stadsdelsnämnd beslöt den 26 september 2002 att åberopa och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 5 september 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningens förslag

Det behöver finnas äldreboenden med olika inriktningar som svarar mot de äldres behov och önskemål. Äldre med behov av särskilt stöd ska ges möjlighet att leva ett så normalt liv som möjligt. Personalen ska ha utbildning och kompetens som svarar mot arbetsuppgifterna.

Äldreboenden med inriktning på olika språkgrupper kan behövas för de äldre som kommit till Sverige sent i livet och inte har kunnat tillägna sig språket och för de som p.g.a. sjukdom förlorat det svenska språket och endast kan kommunicera på sitt modersmål. På samma sätt är det angeläget för äldre med svenskt ursprung att vårdpersonalen har god kunskap om den svenska kulturen och det svenska språket.

Den vårdpersonal som arbetar i stadens äldreboenden har i allt större utsträckning kunskap om och erfarenhet av andra kulturer utöver den svenska. Allt fler äldre med olika språklig och kulturell bakgrund bor i stadens äldreboenden. Det råder etnisk, kulturell och språklig mångfald inom äldreomsorgen i Stockholm.

Det är förvaltningens uppfattning att äldreboenden i Stockholm, som en naturlig utveckling, kommer att få karaktär av internationellt äldreboende utan att man särskilt inrättar sådana boenden.

Äldreomsorgsberedningen beslöt den 13 december 2002 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

Språkkompetens och kulturkompetens (d.v.s. erfarenhet av att ha hanterat olika kulturer i sitt liv) införs i stadens personalpolicy som en tydlig merit samt att därutöver anföras följande.

Hur det totala utbudet av boendalternativ ser ut är av avgörande betydelse för att uppnå verklig valfrihet för den enskilde. Den äldreboendepeng som omnämns i ärendet kommer inte att införas. Inte heller kommer avknoppning av befintliga verksamheter att ske i dagsläget.

Om stadens anställda i högre grad avspeglar befolkningens sammansättning finns större möjlighet att framöver tillmötesgå enskilda individers önskemål utifrån behov och personliga önskemål. Dessa behov och önskemål kommer att variera och det måste finnas flexibilitet i utbudet och förmåga att anpassa verksamheterna efter dessa önskemål. Det är viktigt att den språk-

och kulturkompetens som finns hos personalen så långt möjligt matchas mot de behov och önskemål som finns hos stadens äldre.

I integrationsprogrammet uttalas att kunskaper på modersmålsnivå i ett andra-språk ska ses som en merit. Det är dock viktigt att språkkompetens och kulturkompetens generellt betraktas som en merit och att detta blir tydligt i stadens personalpolicy.

Reservation anfördes av *Louise du Rietz-Svenson*, *Joan Lagerberg* och *Margareta Björk* (alla m) och *Desirée Pethrus-Engström* (kd) som yrkade bifall till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande från den 5 september 2002.

Ersättaryttrande gjordes av *Annette Lundquist Larsson* (m) som instämmer i reservation av (m) och (kd).

Kommunstyrelsens pensionärsråd beslöt den 31 oktober 2002 att tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut i tjänsteutlåtande 2002-09-05.

RESERVATIONER M.M.

Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Kristina Alvendal m fl (m), ledamoten Abit Dundar (fp) och ledamoten Henrik Ehrenberg (kd) enligt följande.

I motionen framförs en intressant idé på ett annorlunda äldreboende. Vi ser det som självklart att om en annan aktör än kommunen vill starta en liknande verksamhet ska så vara möjligt. Ett pengsystem är den bästa lösningen för att göra detta möjligt. Detta vore bra för att öka valfriheten för de äldre. Det nya majoriteten har dock gått ut hårt med budskapet om att alternativa verksamheter inte längre ska tillåtas. Det är med sorg i hjärtat vi ser hur valfriheten för stockholmarna kommer att minska.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2002:33

2002:33

Motion av Paul Lappalainen (mp) om internationellt äldreboende med dagcenter m.m.

I takt med att allt fler av Stockholms invånare med invandrarbakgrund blir äldre ställs nya och förändrade krav på äldreomsorgen. I vissa fall har särskilda satsningar gjorts angående större språkgrupper. Det finns nog även ett behov av verksamheter med ett tydligt ”internationellt” fokus där en viss flexibilitet byggs in.

Det finns vissa språkgrupper där underlaget inte är tillräckligt för en egen verksamhet, men kanske för en avdelning inom en befintlig verksamhet.

Det finns andra grupper där underlaget saknas men där det ändå finns efterfrågan på ett bredare internationellt fokus i verksamheten.

Dessutom är det inte alltid så att äldre vill fokusera just på ”sin” språkgrupp även när det finns ett tillräckligt stort underlag. Människor är inte sin ”etnicitet” eller ”språkgrupp” även om detta kan forma en del av individens utgångspunkter. Jag ser framför mig verksamheter där äldre med olika etnisk bakgrund gärna vill vara och agera tillsammans. Svenskar och somalier, finnar och fransmän, greker och iranier. Om det erbjuds på ett rimligt och genomtänkt sätt kommer många äldre att även efterfråga en mer internationell miljö för sin ålderdom.

Personalen på en sådan verksamhet bör ha en bred språk- och kulturkompetens. Med detta blir personalen effektivare på att förstå att de inte alltid förstår de problem som uppstår, även om språket för tillfället brister. Alltför ofta utsätts äldre för situationer där ett problem uppstår där lösningen är uppenbar men där personalen, pga bristande språk- eller kulturkompetens, har svårt att se lösningen. Givetvis kan sådant drabba äldre oavsett etnisk bakgrund. Men äldre invandrare kan hamna i en än mer utsatt situation ifall personalen inte har en förhöjd språk- och kulturkompetens.

En sådan verksamhet borde

- ha en flexibilitet för anpassning till behov som kan skifta under åren.
- ha personal med en bred språk- och kulturkompetens.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta att

1. ta initiativ till bildandet av ett internationellt äldreboende enligt de idéer som framförs i motionen
2. språkkompetens och kulturkompetens (d v s erfarenhet av att ha hanterat olika kulturer i sitt liv) ska införas i stadens personalpolicy som en tydlig merit.

Stockholm den 27 maj 2002

Paul Lappalainen